Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав)

20 декември 2017 година*

„Преюдициално запитване — Пространство на свобода, сигурност и правосъдие — Регламент (ЕС) № 1259/2010 — Засилено сътрудничество в областта на приложимото право при развод и законна раздяла — Признаване на развод по частноправен ред, получен от духовен съд в трета държава — Приложно поле на посочения регламент“

По дело C-372/16

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Oberlandesgericht München (Върховен областен съд Мюнхен, Германия) с акт от 29 юни 2016 г., постъпил в Съда на 6 юли 2016 г., в рамките на производство по дело

Soha Sahyouni

срещу

Raja Mamisch,

СЪДЪТ (първи състав),

състоящ се от: R. Silva de Lapuerta (докладчик), председател на състава, C. G. Fernlund, J.-C. Bonichot, Ал. Арабаджиев и E. Regan, съдии,

генерален адвокат: H. Saugmandsgaard Øe,

секретар: K. Malacek, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 31 май 2017 г.,

като има предвид становищата, представени:

– за г-н Mamisch, от C. Wenz-Winghardt, Rechtsanwältin,

– за германското правителство, от T. Henze, M. Hellmann и J. Mentgen, в качеството на представители,

– за белгийското правителство, от L. Van den Broeck и C. Pochet, в качеството на представители,

– за френското правителство, от D. Colas, D. Segoin и E. Armoët, в качеството на представители,

* Език на производството: немски.

– за унгарското правителство, от M. Z. Fehér, G. Koós и M. M. Tátrai, в качеството на представители,

– за португалското правителство, от L. Inez Fernandes, M. Figueiredo и M. Carvalho, в качеството на представители,

– за Европейската комисия, от M. Wilderspin и M. Heller, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 14 септември 2017 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на членове 1 и 10 от Регламент (ЕС) № 1259/2010 на Съвета от 20 декември 2010 година относно осъществяването на засилено сътрудничество в областта на приложимото право при развод и законна раздяла (ОВ L 343, 2010 г., стр. 10).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между г-жа Soha Sahyouni и г-н Raja Mamisch относно признаването на решение за развод, постановено от духовен съд в трета държава.

Правна уредба

Правото на Съюза

Регламент № 1259/2010

3 Съображения 9 и 10 от Регламент № 1259/2010 гласят:

„(9) Настоящият регламент следва да създаде ясна и пълна правна рамка в областта на приложимото право при развод и законна раздяла в участващите държави членки и да осигури на гражданите подходяща степен на правна сигурност, предвидимост и гъвкавост, както и да предотврати случаи, в които единият съпруг подава молба за развод преди другия, за да осигури провеждането на производството по определено право, което той счита за по-благоприятно за защита на собствените си интереси.

(10) Материалният обхват и разпоредбите на настоящия регламент следва да съответстват на Регламент (ЕО) № 2201/2003 [на Съвета от 27 ноември 2003 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и делата, свързани с родителската отговорност, с който се отменя Регламент (ЕО) № 1347/2000 (ОВ L 338, 2003 г., стр. 1)] […]

[…]“.

4 Член 1 от Регламент № 1259/2010 предвижда:

„1. Настоящият регламент се прилага в случаи на стълкновение на закони в областта на развода и законната раздяла.

2. Настоящият регламент не се прилага по следните въпроси, дори когато те възникват само като преюдициален въпрос във връзка с производства за развод или законна раздяла:

[…]“.

5 Съгласно член 4 от този регламент, озаглавен „Всеобщо прилагане“:

„Правото, определено с настоящия регламент, се прилага дори когато не е право на участваща държава членка“.

6 Член 5 от Регламент № 1259/2010 гласи:

„[…]

2. Без да се засяга параграф 3, споразумението за определяне на приложимото право може да бъде сключено и изменяно по всяко време, но не по-късно от момента на сезиране на съда.

3. Ако правото на сезирания съд предвижда това, съпрузите могат също да определят приложимото право пред съда в хода на съдебното производство. В такъв случай споразумението се отбелязва в протокола съгласно правото на сезирания съд“.

7 Член 8 от същия регламент има следното съдържание:

„При липса на избор по смисъла на член 5 разводът и законната раздяла се уреждат от:

а) правото на държавата на обичайно местопребиваване на съпрузите към момента на сезиране на съда; или, ако не е изпълнено това,

б) правото на държавата на последно обичайно местопребиваване на съпрузите, при условие че това пребиваване е приключило не повече от една година преди сезирането на съда, и ако единият от съпрузите все още живее в тази държава към момента на сезиране на съда; или, ако не е изпълнено това,

в) правото на държавата, чиито граждани са съпрузите към момента на сезиране на съда; или, ако не е изпълнено това,

г) правото на държавата на сезирания съд“.

8 Член 10 от Регламент № 1259/2010 гласи:

„Когато приложимото право по силата на член 5 или член 8 не предвижда развод или не осигурява на единия от съпрузите, поради неговия пол, равни права на достъп до развод или до законна раздяла, се прилага правото на сезирания съд“.

9 Член 12 от същия регламент предвижда:

„Прилагането на разпоредба на правото, определено като приложимо по силата на настоящия регламент, може да бъде отказано, само ако това прилагане е явно несъвместимо с обществения ред в държавата на сезирания съд“.

10 Съгласно член 13 от Регламент № 1259/2010 „[н]ищо в настоящия регламент не задължава съдилищата на участваща държава членка, чието право не предвижда развод или не приема въпросния брак за действителен за целите на производството за развод, да постановяват развод по силата на прилагането на настоящия регламент“.

11 Член 18 от същия регламент предвижда:

„1. Настоящият регламент се прилага само за съдебните производства и за посочените в член 5 споразумения, които са образувани или съответно сключени след 21 юни 2012 г.

[…]

2. Настоящият регламент не засяга споразуменията за избор на приложимо право, сключени в съответствие с правото на участваща държава членка, чийто съд е сезиран преди 21 юни 2012 г.“

Регламент № 2201/2003

12 Съгласно член 1, параграф 1, буква а) от Регламент № 2201/2003 същият се прилага независимо от характера на съда или правораздавателния орган към развода, законната раздяла или [унищожаването на брака].

13 Член 2 от посочения регламент предвижда:

„За целите на настоящия регламент:

[…]

4) терминът „решение“ означава решение за развод, законна раздяла или [унищожаването на брака], както и решение, което е свързано с родителската отговорност, което е постановено от съда на държава членка, както и да може да се нарече решението, включително [„решение“, „присъда“ или „определение“];

[…]“.

Германското право

14 Член 107 от Gesetz über das Verfahren in Familiensachen und in den Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit (Закон за производството по семейноправни спорове и за охранителните производства, наричан по-нататък „FamFG“), озаглавен „Признаване на чуждестранни решения при брачни дела“, гласи следното:

„(1) Постановените в чужбина решения за унищожаване, обезсилване […] или прекратяване на брак […] се признават само ако съдебната администрация на съответната провинция е установила, че са налице условията за признаване. Ако решението е взето от съд или орган на държава, чиито граждани са двамата съпрузи към момента на постановяване на решението, признаването не зависи от установяване от страна на съдебната администрация на провинцията.

(2) Компетентна е съдебната администрация на провинцията по обичайното местопребиваване на един от двамата съпрузи. […]

(3) С подзаконов нормативен акт правителствата на провинциите могат да делегират правомощията, предоставени с настоящите разпоредби на съдебната администрация на провинциите, на един или няколко председатели на Oberlandesgericht [върховни областни съдилища] […]

(4) Решението се постановява въз основа на подадена молба. Молбата може да бъде подадена от всяко лице, което докаже наличието на правен интерес от признаването.

(5) Ако съдебната администрация на провинцията отхвърли молбата, молителят може да поиска от Oberlandesgericht да се произнесе.

(6) Ако съдебната администрация на провинцията установи, че са налице условията за признаване, съпругът, който не е подал молбата, може да поиска от Oberlandesgericht да се произнесе. Решението на съдебната администрация на провинцията поражда действие от съобщаването му на молителя. Съдебната администрация на провинцията обаче може да предвиди в решението, че то ще породи действие едва след изтичането на определения от нея срок.

(7) Компетентно е гражданското отделение на Oberlandesgericht, в чийто съдебен район се намира седалището на съдебната администрация на провинцията. Искането за постановяване на съдебно решение няма суспензивен ефект. Раздели 4 и 5, както и член 14, параграфи 1 и 2 и член 48, параграф 2 се прилагат mutatis mutandis към производството.

(8) Горепосочените разпоредби са приложими mutatis mutandis, когато се иска да се установи, че условията за признаване не са налице.

(9) Констатацията за наличието или липсата на условията за признаване е задължителна за съдилищата и административните органи.

[…]“.

15 Член 108 от FamFG, озаглавен „Признаване на други чуждестранни решения“, гласи:

„(1) С изключение на решенията по брачни дела, чуждестранните решения се признават, без да е необходимо прилагането на специална процедура за това.

(2) Страните, които имат правен интерес, могат да поискат постановяване на решение за признаване или непризнаване на чуждестранно решение относно неимуществени права. Член 107, параграф 9 се прилага mutatis mutandis.

(3) Териториално компетентен да се произнесе по искането по параграф 2, първо изречение е съдът, в чийто съдебен район, към датата на подаване на молбата,
1. е обичайното местопребиваване на ответника или на заинтересованото от решението лице, или
2. ако не е налице компетентността по смисъла на точка 1, е заявен интерес от установяването или е необходимо оказването на съдействие.

Тази компетентност е изключителна“.

16 Член 17, параграф 1 от Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuch (Уводен закон към Германския граждански законник, наричан по-нататък „EGBGB“), в редакцията му, приложима до влизането в сила на 29 януари 2013 г. на Gesetz zur Anpassung der Vorschriften des Internationalen Privatrechts an die Verordnung (EU) Nr. 1259/2010 und zur Änderung anderer

Vorschriften des Internationalen Privatrechts (Закон за адаптиране на някои разпоредби на международното частно право към Регламент № 1259/2010 и за изменение на други разпоредби на международното частно право) от 23 януари 2013 г. (BGBl. 2013 I, стр. 101), гласи:

„(1) Разводът се урежда от правото, приложимо към общите последици от брака към датата на подаване на молбата за развод. В случай че прекратяването на брака не е възможно по силата на това право, разводът се урежда от германското право, когато съпругът, който моли за развод, притежава германско гражданство към тази дата или е притежавал германско гражданство към датата на сключване на брака.

(2) В Германия бракът може да бъде прекратен единствено от съд.

[…]“.

Споровете по главните производства и преюдициалните въпроси

17 На 27 май 1999 г. г-н Mamisch и г-жа Sahyouni сключват брак в района на ислямския съд в Хомс (Сирия). Г-н Mamisch е сирийски гражданин по рождение. През 1977 г. той получава германско гражданство по натурализация. От този момент насетне той има двойно гражданство. Г-жа Sahyouni е сирийска гражданка по рождение. След сключването на брака тя получава германско гражданство.

18 До 2003 г. съпрузите живеят в Германия и след това се преместват в Хомс. Поради гражданската война в Сирия те отново се връщат за кратко в Германия през лятото на 2011 г., след което от февруари 2012 г. живеят ту в Кувейт, ту в Ливан. През този период те пребивават многократно и в Сирия. Понастоящем двете страни в главното производство живеят на различни адреси в Германия.

19 На 19 май 2013 г. г-н Mamisch обявява, че желае да се разведе със съпругата си, като неговият представител произнася предвидената за развода формулировка пред духовния шериатски съд в Латакия (Сирия). На 20 май 2013 г. този съд констатира развода на съпрузите. На 12 септември 2013 г. г-жа Sahyouni подписва декларация относно обезщетенията, които трябва да получи от г-н Mamisch съгласно религиозните разпоредби, на обща стойност от 20 000 щатски долара (USD) (около 16 945 EUR), със следното съдържание:

„[…] получих всички обезщетения, полагащи ми се според брачния договор и в резултат от настъпилия по едностранно желание развод, като го освобождавам от всички задължения към мен, произтичащи от брачния договор и от постановеното от шериатския съд в Латакия определение за развод от 20 май 2013 г.“

20 На 30 октомври 2013 г. г-н Mamisch подава молба за признаване на решението на развода, постановено в Сирия. С решение от 5 ноември 2013 г. председателят на Oberlandesgericht München (Върховен областен съд Мюнхен, Германия) уважава молбата, тъй като установява, че законовите изисквания за признаване на посоченото решение за развод са изпълнени.

21 На 18 февруари 2014 г. г-жа Sahyouni подава жалба за отмяна на това решение и иска да се постанови, че не са налице изискванията за признаване на разглежданото решение за развод.

22 С решение от 8 април 2014 г. председателят на Oberlandesgericht München (Върховен областен съд Мюнхен) отказва да уважи жалбата. В това решение той посочва, че признаването на решението за развод се урежда от Регламент № 1259/2010, който се прилагал и към разводите, постановени без участието на съд или на държавен орган с конститутивно действие (наричани по-нататък „разводи по частноправен ред“). Поради липса на валиден избор на приложимо

право и на общо обичайно местопребиваване на съпрузите през годината, предшестваща развода, приложимото право трябва да се определи в съответствие с разпоредбите на член 8, буква в) от посочения регламент. Когато двамата съпрузи имат двойно гражданство, от значение е ефективното гражданство по смисъла на националното право. Към момента на разглеждания развод това е било сирийското гражданство. Изтъква се също, че обществеият ред по смисъла на член 12 от Регламент № 1259/2010 не е пречка за признаване на разглежданото решение за развод.

23 С решение от 2 юни 2015 г. сезираният със спора Oberlandesgericht München (Върховен областен съд Мюнхен) спира производството и отправя до Съда различни преюдициални въпроси относно тълкуването на Регламент № 1259/2010. С определение от 12 май 2016 г., Sahyouni (C-281/15, EU:C:2016:343) Съдът приема, че очевидно не е компетентен да се произнесе по тези въпроси, по-специално поради това че Регламент № 1259/2010 не е приложим към признаването на постановено от трета държава решение за развод и че запитващата юрисдикция не е представила никакви други данни, въз основа на които може да се установи, че националното право е направило разпоредбите от посочения регламент пряко и безусловно приложими към положения като разглежданите в главното производство. Съдът обаче подчертава, че запитващата юрисдикция си запазва възможността да отправи ново преюдициално запитване, когато е в състояние да представи на Съда всички данни, които да му позволят да се произнесе.

24 В подкрепа на преюдициалното си запитване запитващата юрисдикция подчертава, че разводите, постановени в трета държава, се признават в Германия в рамките на производството, предвидено в член 107 FamFG. Освен това, що се отнася до разводите по частноправен ред, според широко разпространеното виждане германските юрисдикции преценявали валидността на материалноправните изисквания на тези разводи съгласно Регламент № 1259/2010. Тази юридическа практика произтичала от отмяната от германския законодател, след влизането в сила на този регламент, на разпоредбата относно приложимото към развода материално право. Тази отмяна се дължала на факта, че считайки, че разводите по частноправен ред също се уреждат от този регламент, германският законодател приема, че предходната разпоредба е остаряла точно поради съществуването на посочения регламент.

25 При тези обстоятелства, Oberlandesgericht München (Върховен областен съд Мюнхен) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Включва ли обхватът на [Регламент № 1259/2010], както е определен в член 1 от него, и т.нар. развод по частноправен ред, в случая чрез едностранно изявление на единия от съпрузите пред духовен съд в Сирия на основание на шериата?

2) При утвърдителен отговор на първия въпрос, с оглед на прилагането на Регламент [№ 1259/2010], [в рамките на проверката по] член 10 от него следва ли в случаи на развод по частноправен ред:
   а) да се вземе предвид абстрактно съпоставката, според която приложимото съгласно член 8 право предвижда достъп до развод и за другия съпруг, но поради неговия пол го свързва с други процесуално- и материалноправни предпоставки в сравнение с достъпа на първия съпруг, или
   б) прилагането на нормата да зависи от това дали приложението на абстрактно дискриминационното чуждестранно право и в отделния случай — т.е. конкретно — е дискриминационно?

3) В случай на утвърдителен отговор на втория въпрос, [буква б),] основание ли е съгласието на дискриминирания съпруг с развода — и под формата на надлежно приемане на обезщетение — за неприлагане на тази норма?“.

По преюдициалните въпроси

По допустимостта

26 В самото начало следва да се посочи, че запитващата юрисдикция е сезирана не с молба за развод, а с искане за признаване на решение за развод, постановено от религиозен орган в трета държава.

27 Съдът вече е постановявал, че признаването на постановено в трета държава решение за развод не попада в рамките на правото на Съюза, тъй като нито разпоредби на Регламент № 1259/2010, нито тези на Регламент № 2201/2003, нито какъвто и да е друг правен акт на Съюза са приложими към такова признаване (вж. в този смисъл определение от 12 май 2016 г., Sahyouni, C-281/15, EU:C:2016:343, т. 22 и 23).

28 От трайно установената практика на Съда обаче следва, че тълкуването на разпоредба на правото на Съюза може да е релевантно в случаите, в които, макар фактите по главното производство да не попадат пряко в приложното поле на правото на Съюза, разпоредбите на това право са станали приложими по силата на националното право, в което възприетото при положения, които във всичките си аспекти са свързани само с една държава членка, е в съответствие с възприетото в правото на Съюза (вж. в този смисъл решение 15 ноември 2016 г., Ullens de Schooten, C-268/15, EU:C:2016:874, т. 53 и цитираната съдебна практика).

29 В това отношение запитващата юрисдикция посочва, че съгласно германското право Регламент № 1259/2010 се прилага към признаването в Германия на разводи по частноправен ред, постановени в трета държава, като разглеждания в главното производство.

30 По-специално от предоставената от тази юрисдикция информация, както и от становището на германското правителство следва, че по силата на германското право признаването на разводи, постановени в трета държава, се извършва в рамките на процедурата, предвидена в член 107 FamFG. Съгласно тази разпоредба решенията за развод на чуждестранен съд или друг чуждестранен държавен орган с конститутивно действие се признават, без да се проверява тяхната законосъобразност, докато признаването на разводите по частноправен ред става след проверка за тяхната действителност с оглед на материалното право на държавата членка, определена съгласно релевантните стълкновителни норми.

31 Във връзка с последното се уточнява, че преди влизането в сила на Регламент № 1259/2010 приложимото към развода материално право се определя от стълкновителната норма, предвиден в член 17 EGBGB в редакцията му в сила до 28 януари 2013 г. С влизането в сила на посочения регламент германският законодател, като изхожда от предпоставката, че регламентът се прилага и към разводите по частноправен ред, приема, че проверката за действителността на развод по частноправен ред, постановен в трета държава, с оглед признаването му в Германия, трябва да се извърши с оглед на материалното право на държавата членка, определена съгласно стълкновителните норми, предвидени в Регламент № 1259/2010.

32 Освен това със Закона за адаптиране на някои разпоредби на международното частно право към Регламент № 1259/2010 и за изменение на други разпоредби на международното частно право германският законодател изменя член 17, параграф 1 от EGBGB и отменя съдържащата се в него стълкновителна норма, която е остаряла. Така, съгласно германската юридическа практика след влизането в сила на Регламент № 1259/2010, за да се признае в Германия развод по частноправен ред, постановен в трета държава, материалноправните изисквания, на които трябва да отговаря такъв развод, се проверяват с оглед на правото на държавата, определена съгласно този регламент.

33 С оглед на посоченото, както подчертава запитващата юрисдикция, ако се установи, че Регламент № 1259/2010 не се прилага към разводите по частноправен ред, спорът, с който е сезирана тази юрисдикция, трябва да се реши въз основа на германските стълкновителни норми.

34 Ето защо следва да се приеме, че са налице изискванията, посочени в цитираната в точка 28 от настоящото решение съдебна практика, и че следователно поставените от запитващата юрисдикция преюдициални въпроси са допустими.

По първия въпрос

35 С първия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 1 от Регламент № 1259/2010 трябва да се тълкува в смисъл, че развод, който е резултат от едностранно изявление на единия от съпрузите пред духовен съд, попада в приложното поле на този регламент.

36 За да се отговори на този въпрос, тази разпоредба, която определя материалния обхват на посочения регламент, трябва да се тълкува, като се вземе предвид не само нейното съдържание, но и нейният контекст и целите на правната уредба, от която тя е част (вж. в този смисъл решение 11 юли 2013 г., Csonka и др., C-409/11, EU:C:2013:512, т. 23 и цитираната съдебна практика).

37 На първо място, що се отнася до съдържанието на член 1 от Регламент № 1259/2010, в параграф 1 на този член се посочва само, че регламентът се прилага в случаи на стълкновение на закони в областта на развода и законната раздяла. В параграф 2 на този член са изброени въпросите, изключени от приложното поле на регламента „дори когато те възникват само като преюдициален въпрос във връзка с производства за развод или законна раздяла“. Следователно съдържането на посочения член не предоставя полезни насоки за определяне на понятието „развод“ по смисъла на този регламент.

38 На второ място, що се отнася до контекста, в който се вписва член 1 от Регламент № 1259/2010, най-напред трябва да се посочи, че в нито една друга разпоредба от регламента не се съдържа определение на понятието „развод“ по смисъла на този регламент. По-специално в член 3 от регламента се съдържа определение само на понятията „участваща държава членка“ и „съд“. Последното понятие трябва да се разбира като обхващащо „всички [компетентни] органи на участващите държави членки“.

39 По-нататък, макар да е вярно, че разводите по частноправен ред не са изключени изрично от приложното поле на Регламент № 1259/2010, както посочва генералният адвокат в точка 60 от заключението си, позоваванията — в много от разпоредбите на този регламент, като член 1, параграф 2, член 5, параграфи 2 и 3, членове 8 и 13, както и член l8, параграф 2 — на участието на „съд“ и на наличието на „производство“ показват, че регламентът се отнася само до разводите, постановени от съд или от друг държавен орган или под техен контрол. Освен това фактът, че в член 18, параграф 1 от същия регламент се говори за „съдебни производства“, потвърждава този извод.

40 Накрая, съгласно съображение 10 от Регламент № 1259/2010 материалният обхват и разпоредбите на регламента трябва да съответстват на Регламент № 2201/2003.

41 Съгласно член 1, параграф 1, буква а) от последния регламент обаче той „се прилага независимо от характера на съда или правораздавателния орган […] към развода“. Член 2, точка 4 от посочения регламент определя термина „решение“ по смисъла на регламента по-специално като „решение за развод […], което е постановено от съда на държава членка, както и да може да се нарече решението, включително [„решение“, „присъда“ или „определение“]“.

42 Би било непоследователно понятието „развод“ да се определи по различен начин в двата регламента, което да доведе и до разминаване на приложните им полета.

43 В това отношение следва да се припомни, че както Регламент № 1259/2010, така и Регламент № 2201/2003 са приети в рамките на политиката на съдебното сътрудничество по гражданскоправни въпроси. Освен това от становището на Комисията е видно, че в предложението за регламент на Съвета за изменение на Регламент № 2201/2003 по отношение на компетентността и за въвеждане на правила, отнасящи се до правото, приложимо към брачни дела (COM(2006) 399), тя дори е възнамерявала да включи в Регламент № 2201/2003 стълкновителни норми в областта на развода, но тъй като предложението не е било прието, тези норми в крайна сметка са станали предмет на отделен регламент, в случая Регламент № 1259/2010.

44 На трето място, що се отнася до целта, преследвана с Регламент № 1259/2010, както е видно от заглавието му, той установява засилено сътрудничество между участващите държави членки в областта на приложимото право при развод и законна раздяла.

45 Както посочва генералният адвокат в точка 65 от заключението си, към момента на приемане на този регламент, в правния ред на държавите членки, участващи в това засиленото сътрудничество, само държавни органи са могли да приемат решения с юридическа сила в разглежданата област. Следователно трябва да се счете, че при приемането на посочения регламент законодателят на Съюза е имал предвид единствено положенията, при които разводът е постановен от съд или от друг държавен орган или под техен контрол, и че следователно не е имала намерение този регламент да се прилага и към други видове развод като тези, които, както в случая, се основават на „едностранно частноправно волеизявление“, направено пред духовен съд.

46 Това тълкуване се подкрепя от изтъкнатото от Комисията по време на съдебното заседание обстоятелство, че в хода на преговорите за приемане на Регламент № 1259/2010 въобще не е ставало дума за прилагането на регламента към разводите по частноправен ред.

47 В това отношение, макар да е вярно, че след приемането на Регламент № 1259/2010 редица държави членки въвеждат в правния си ред възможността за постановяване на развод без участието на държавен орган, както посочва генералният адвокат в точка 66 от заключението си, включването на разводите по частноправен ред в приложното поле на този регламент изисква предприемането на стъпки, които са единствено от компетентността на законодателя на Съюза.

48 Така, в светлината на определението на понятието „развод“, което се съдържа в Регламент № 2201/2003, от целите на Регламент № 1259/2010 следва, че този регламент обхваща само разводите, постановени от съд или от държавен орган или под техен контрол.

49 По изложените съображения на първия въпрос следва да се отговори, че член 1 от Регламент № 1259/2010 трябва да се тълкува в смисъл, че развод, който е резултат от едностранно изявление на единия от съпрузите пред духовен съд, като разглеждания в главното производство, не попада в приложното поле на този регламент.

По първия и по третия въпрос

50 Предвид отговора на първия въпрос не е необходимо да се отговаря на втория и третия въпрос.

По съдебните разноски

51 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (първи състав) реши:

Член 1 от Регламент (ЕС) № 1259/2010 на Съвета от 20 декември 2010 година относно осъществяването на засилено сътрудничество в областта на приложимото право при развод и законна раздяла трябва да се тълкува в смисъл, че развод, който е резултат от едностранно изявление на единия от съпрузите пред духовен съд, като разглеждания в главното производство, не попада в приложното поле на този регламент.

Подписи